

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2023 – 2024
(AKTUALIZACJA)**

Stalowa Wola, 2024 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	3
II.	Podstawa prawna	7
III.	Adresaci Programu.....	9
IV.	Zasoby.....	10
V.	Definicja przemocy w rodzinie.....	12
VI.	Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Stalowa Wola.....	15
VII.	Analiza SWOT	33
VIII.	Cele Programu.....	36
IX.	Realizacja Programu, obszary, cele, działania, wskaźniki realizacji działań, realizatorzy, czasookres	37
X.	Monitoring i ewaluacja.....	54
XI.	Finansowanie Programu.....	56
XII.	Wnioski.....	57

I. Wprowadzenie

W 2023 r. podjęto ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza do porządku prawnego wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej.

Ustawa wymusza aktualizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023 – 2024 w gminie Stalowa Wola. Zmiana niniejszego Programu swoim zakresem obejmuje działania na rok 2024. Końcem 2024 roku zostaną podjęte prace nad opracowaniem nowego programu, który będzie obowiązywać w perspektywie 2025 r. – 2030 r.

Nadmienić należy, że aktualizując niniejszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w zakresie celu głównego i celów szczegółowych zmieniono słownictwo, natomiast merytoryczną część treści pozostawiono bez zmian. W punkcie IX programu zmieniono dodatkowo okres wdrażania, pozostawiając rok 2024, ponieważ aktualizacja programu dotyczy ww. roku.

Dokument niniejszy jest spójny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030, który został uchwalony Radą Ministrów z dnia 09 listopada 2023 roku oraz Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej powstał w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej, które powinny być wieloaspektowe i długofalowe. W związku z tym zakłada się opracowanie nowego Programu dla gminy Stalowa Wola w perspektywie wieloletniej na lata 2025–2030, który będzie określał jakiej pomocy można oczekiwać od służb i instytucji zobowiązanych do pomagania osobom doznającym przemocy domowej i jakie są podstawy prawne ich kompetencji. Program zostanie opracowany na podstawie zaktualizowanej diagnozy.

Do niniejszej aktualizacji dodano wykaz pojęć, oraz formy przemocy domowej zgodnie z nazewnictwem jakie nakłada nowa ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Wprowadzone zmiany w tekście Programu zostały wyodrębnione kursywą, w celu łatwiejszej identyfikacji tych zmian.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 9 marca 2023 r., która określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

1) opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;

- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Przemoc domowa jest istotnym problemem społecznym, wywołującym szereg konsekwencji dla funkcjonowania jednostek i rodzin oraz całego społeczeństwa.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Jako złożone zjawisko wymaga systemowego, interdyscyplinarnego podejścia i zaangażowania szeregu instytucji i służb poszczególnych szczebli dla stworzenia warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowania w niej postaw i zachowań antyspołecznych, w tym między innymi przemocy domowej.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie *przemocy domowej*, ochrona osób doznających przemocy domowej, **zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali zjawiska w Gminie Stalowa Wola.**

Opracowanie Programu poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy w Stalowej Woli. Diagnozę przygotowało ASM Centrum Badań i Analiz Rynku pn. „Diagnoza lokalnych problemów alkoholowych oraz zjawiska przemocy”, grudzień 2020 roku. Ponadto do opracowania Programu wykorzystano dane uzyskane w ramach sprawozdawczości z realizacji Gminnych Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stalowa Wola w latach 2020 i 2021, sprawozdawczości z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej w latach 2020 - 2021 i sprawozdawczości Zespołu Interdyscyplinarnego i diagnozy zjawiska przemocy

w mieście Stalowej Woli sporządzonej w latach 2020 – 2021 w ramach ankiet dotyczących skali zjawiska przemocy w rodzinie, realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz prowadzonych działań pomocowych wobec osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy w rodzinie, jak i danych pozyskanych od Podmiotów działających na rzecz Przemocy.

Działania programu są podjęte w dziedzinach zdrowia, prewencji, prawa, pracy socjalnej i edukacji.

Ilekczo w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest mowa o:

1. Przemocy domowej: *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność w tym seksualną*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.*

2. Osobie doznającej przemocy domowej:

- a) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;*
- b) wstępnych, zstępnych oraz ich małżonków;*
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;*
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;*
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;*
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;*

g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;

h) małoletniego.

- wobec , których stosowana jest przemoc domowa.

3. Osobie stosującej przemoc domową:

pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej wobec osób wymienionych w pkt 2

4. Świadku przemocy domowej:

osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

5. Osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób o których mowa w pkt 2.

II. Podstawa prawna:

1. Program będzie realizowany w szczególności o następujące akty prawne:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 21 kwietnia 1997 (Dz.U. z 1997 r., nr. 78, poz. 483 z późn.zm.),*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z póź.zm.),*
- *Ustawa z dnia 12 marca z 2004 r o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn.zm.),*
- *Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 171 z późn.zm.),*
- *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 171 z późn.zm.),*
- *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17),*
- *Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U z 2023r., poz. 1610 z późn.zm.),*
- *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37, z późn.zm.),*
- *Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2809),*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r, poz. 2151),*
- *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 r., z późn.zm),*
- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz.1870 z późn.zm),*
- *Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1158),*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29.08.2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1827 z późn.),*

- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 956).

2. Program wpisuje się w następujące dokumenty strategiczne:

- 1) Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030,
- 2) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Stalowa Wola na lata 2023 – 2028.
- 3) Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030

III. Adresaci Programu

Program skierowany jest do mieszkańców Stalowej Woli, w tym:

- osób zagrożonych przemocą domową,*
- osób doznających przemocy domowej,*
- osób stosujących przemoc domową,*
- świadków przemocy domowej,*
- podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej, których obszarem działania jest gmina Stalowa Wola.*

IV. Zasoby

Potencjał Instytucjonalny:

1. Urząd Miasta w Stalowej Woli (UM),
2. Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli,
3. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli (PCPR),
4. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Stalowej Woli (MKRPA),
5. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Stalowej Woli (MOPS),
6. Zespół Interdyscyplinarny w Stalowej Woli (ZI),
7. Komenda Powiatowa Policji w Stalowej Woli (KPP),
8. Sąd Rejonowy w Stalowej Woli,
9. Prokuratura Rejonowa w Stalowej Woli,
10. Placówki oświatowo –wychowawcze,
11. Placówki wsparcia dziennego:
 - Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego (SPWD) Świetlica „Tęcza” i Filia SPWD przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Stalowej Woli,
 - Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego – Świetlica Socjoterapeutyczna „Oratorium” prowadzona przez Stowarzyszenie Opieki Nad dziećmi „Oratorium” im. bł. ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli,
 - Świetlica Środowiskowa „Promyczek” prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Klasztoru Braci Mniejszych Kapucynów „Pokój i Dobro” w Stalowej Woli,
12. Środowiskowy Dom Samopomocy nr 1 w Stalowej Woli (ŚDS nr 1),
13. Środowiskowy Dom Samopomocy nr 2 w Stalowej Woli (ŚDS nr 2),
14. Powiatowy Szpital Specjalistyczny w Stalowej Woli, w tym:
 - Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR),
 - *Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia*
 - *Centrum Zdrowia Psychicznego w tym Oddział Psychiatryczny (stacjonarny), Oddział Psychiatrii Diennej, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Zespół Leczenia Środowiskowego (domowego) w Stalowej Woli,*
15. Placówki podstawowej opieki zdrowotnej,
16. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stalowej Woli (WOTU AiW),
17. Stalowowolski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej (SOWiK),

18. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Stalowej Woli (PPP),
19. Punkt Konsultacyjny „KOMPAS” w Stalowej Woli,
20. Poradnia Psychologiczna dla Dzieci i Młodzieży EURO – MEDIKA (NFZ),
21. Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem,
22. Placówka Interwencyjna dla Dzieci i Młodzieży w Stalowej Woli (PIIdiM),
23. Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium” im. bł. ks. Bronisława Markiewicza w Stalowej Woli,
24. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie „TARCZA” w Stalowej Woli,
25. Stowarzyszenie „Równowaga” w Stalowej Woli,
26. Stowarzyszenie Ruch Pomocy Psychologicznej „INTEGRACJA”,
27. Inne organizacje pozarządowe (NGO).

Potencjał w sferze zasobów ludzkich:

Miasto Stalowa Wola dysponuje wysokim potencjałem w sferze zasobów ludzkich:

1. Dobrze przygotowana, doskonala się grupa specjalistów, udzielających wsparcia osobom uwikłanym w przemoc
2. Sprawnie funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny
3. Wypracowana na przestrzeni lat współpraca międzyinstytucjonalna
4. Kadra realizująca wiele projektów i kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

V. Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

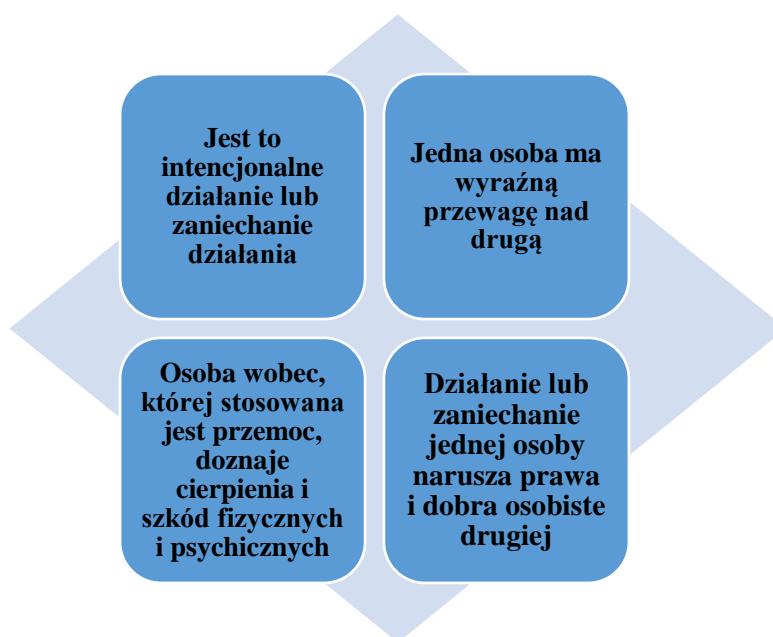

Tabela nr 1. Rodzaje i formy przemocy.

RODZAJE PRZEMOCY	KATALOG POTENCJALNYCH ZACHOWAŃ
Przemoc fizyczna	bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnienie i inne
Przemoc psychiczna, emocjonalna	Izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne
Przemoc seksualna	zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne
Przemoc ekonomiczna	Niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych ich sprzedawanie i inne.
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej	Wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w internecie lub rozesyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne

Inne	Zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych, i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne
-------------	--

Źródło danych: Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06.09.2023r. (Dz. U. Poz 1870), druk „Niebieskiej Karty A”

Przemoc najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeżeli ktoś raz dopuścił się przemocy wobec bliskich osób, może zastosować ją po raz kolejny. Osoby zajmujące się zawodowo przeciwdziałaniem przemocy domowej obserwują, że przemoc kształtuje się w oparciu o charakterystyczny schemat, który określa się mianem cyklu przemocy. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker badając kobiety doznające przemocy domowej opisała pewne cyklicznie pojawiające się w ich związkach zdarzenia. Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy.

Fazy cyklu przemocy.

W pierwszych latach rozwijania się zjawiska przemocy domowej występuje specyficzny cykl, składający się z trzech powtarzających się faz:

I faza - narastania napięcia oraz agresji sprawcy. Każdy drobiazg wywołuje irytację osoby stosującej przemoc, najmniejsza rzecz jest powodem do awantury, sprawca staje się coraz bardziej niebezpieczny, prowokuje kłótnie. Osoba doświadczająca tego stanu stara się opanować sytuację i oddalić zagrożenie. Czasem, nie mogąc wytrzymać napięcia, sama prowokuje spięcie, by wreszcie mieć to za sobą. Następuje wówczas druga faza – gwałtownej przemocy.

II faza – gwałtownej przemocy. Z mało istotnych powodów dochodzi do ataku agresji i rozładowania złości. Osoba doświadczająca przemocy doznaje zranień fizycznych i psychicznych, znajduje się w stanie szoku. Stara się uspokoić sprawcę i ochronić siebie. Odczuwa przerażenie, złość, bezradność, wstyd, traci ochotę do życia.

III faza – tzw. „miodowego miesiąca”. Tutaj wszystko się zmienia. Gdy partner /ka wyładował już swoją złość i zaczyna sobie zdawać sprawę ze swoich czynów, zmienia zachowanie. Tłumaczy się i usprawiedliwia, ma poczucie winy, okazuje skruchę, przeprasza, obiecuje poprawę, zaczyna okazywać ciepło i miłość, przynosi prezenty. Ofiara zaczyna wierzyć w zmianę oraz w to, że przemoc była jedynie incydentem. W tej fazie ofiary najczęściej decydują się na wycofanie skargi na sprawcę. Jednak wkrótce znów zaczyna się faza narastania napięcia i wszystko się powtarza. Z biegiem czasu skraca się długość „miodowego miesiąca”, a wydłuża czas trwania faz poprzednich, a ich dotkliwość jest coraz silniejsza.

poczucie tożsamości maltretowanej osoby. Traci ona podstawowe poczucie bezpieczeństwa i uporządkowania życia, zaufanie do siebie – zaczyna źle o sobie myśleć, pragnie wycofać się z normalnego życia, izoluje się od innych.

U osoby doznającej przemocy domowej można zauważyć objawy zespołu zaburzeń stresu pourazowego, a u poddawanych intensywnej przemocy psychicznej, często rozwija się tzw. proces wiktylizacji, który zmienia poczucie tożsamości maltretowanej osoby. Traci ona podstawowe poczucie bezpieczeństwa i uporządkowania życia, zaufanie do siebie – zaczyna źle o sobie myśleć, pragnie wycofać się z normalnego życia, izoluje się od innych.

U części osób doświadczających przemocy pojawiają się tzw. wtórne zranienia, spowodowane niewłaściwymi reakcjami otoczenia, w tym instytucji powołanych do niesienia pomocy (ignorancja, pomniejszanie problemu, bezradność). Pod wpływem takich reakcji otoczenia, powtarzania się aktów przemocy oraz na skutek małej umiejętności radzenia sobie z urazami, osoba krzywdzona zaczyna przystosowywać się do roli ofiary i przestaje się bronić. Często też obwinia się i przestaje oczekiwać poprawy sytuacji. Traci nadzieję i poczucie godności.

Jeżeli ofiara utrwalonej przemocy domowej nie otrzyma pomocy z zewnątrz, jej szanse na wyrwanie się z pułapki i na uratowanie są niewielkie. Dlatego sprawą niezwyklej wagi jest prawidłowe działanie różnych instytucji i organizacji zajmujących się udzielaniem pomocy, aby uniknąć wtórnych zranień osoby doświadczającej przemocy.

VI. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Stalowa Wola

VI.1 Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Stalowa Wola w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Stalowa Wola jest gminą miejską położoną w południowo-wschodniej części Polski, w województwie podkarpackim, w powiecie stalowowolskim. Na obszarze 82,5 km². Z danych demograficznych Urzędu Miasta Stalowa Wola, wynika że według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, liczba mieszkańców naszego miasta wynosiła 56 540 osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy (dane z roku 2020 - 57 696 osób), z czego 26,14 % stanowiły osoby starsze tj. w wieku emerytalnym, (spadek o 0,77 %, w stosunku do roku poprzedniego), 57,94 % osób w wieku produkcyjnym: K 18-59 lat, M 18-64 lat (wzrost o 0,92% w stosunku do roku ubiegłego) a osoby w wieku od 0 do 17 lat stanowiły 15,92 % ogółu mieszkańców (spadek o 0,01% w stosunku do roku poprzedniego).

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców.

<i>Liczba ludności</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>
Ogółem	57 696	56 540

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej dla Gminy Stalowa Wola oraz danych udostępnionych przez Urząd Miasta Stalowej Woli.

Dane dotyczące sytuacji demograficznej wskazują, iż Stalowa Wola traci swój potencjał ludnościowy – mierzony liczbą mieszkańców.

W 2021 roku ze wsparcia MOPS skorzystało ogółem 1248 rodzin (2148 osób w rodzinie) w tym osoby starsze w wieku 60/65 lat i więcej stanowiły 36 % ogółu osób objętych działaniami MOPS (wzrost o 11,38 % w stosunku do roku poprzedniego). Wśród rodzin korzystających z pomocy dominowały gospodarstwa jednoosobowe – 64,10 % ogółu (wzrost o 2,03% w stosunku do roku 2020) a rodziny z dziećmi stanowiły 20,91 % ogółu rodzin (odnotowano spadek o 2,04 % w stosunku do roku 2020).

W 2021 roku 27 rodzin było objętych pomocą finansową i niefinansową z powodu przesłanki przemocy w rodzinie, natomiast w 2020 roku odnotowano takich rodzin 24. Rodziny zmagające się z problemem przemocy domowej stanowiły 2% ogółu osób korzystających ze wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ze względu na specyfikę przemocy oszacowanie skali zjawiska nie jest łatwym zadaniem. Trudno jednoznacznie określić liczbę osób doznających przemocy, ponieważ przemoc jest zjawiskiem pozostającym nierzadko w ukryciu, ze względu na skłonność do

traktowania spraw rodziny jako problemów wyłącznie prywatnych i niepodlegających ingerencji zewnętrznej. Przemoc domowa jest też kwestią wstydliwą i stygmatyzującą uwikłane w nią osoby, zwłaszcza jej ofiary. Z tego też względu część przypadków przemocy w rodzinie pozostaje nieujawniona.

Z analizy ilości prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty” zaobserwować można, iż na przestrzeni lat 2020 – 2021 problem podejrzenia występowania przemocy w rodzinie statystycznie był niższy, jednak ilość rodzin objętych wsparciem w ramach procedury NK jest praktycznie na tym samym poziomie. Nadmienić należy, co jest bardzo istotne, że specyfika pracy z rodzinami zmienia się i jest bardziej skomplikowana i wieloprotblemowa.

W 2021 roku procedurą „Niebieskie Karty” objętych było 156 rodzin, a 2020 roku – 155 rodzin.

Jak wynika z danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny odnotowano w roku 2021 - 157 osób u których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, natomiast w roku 2020 takich osób wykazano 159.

W ramach powołanych przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego grup roboczych do zadań pracowników socjalnych należało szczególnie:

- diagnozowanie sytuacji rodzin,
- udzielanie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, w ramach wzmożonej pracy socjalnej pomocy i wsparcia w zakresie posiadanych kompetencji,
- udzielanie wszechstronnej informacji w zakresie możliwości uzyskania specjalistycznego poradnictwa prawnego lub psychologicznego, świadczeń pomocy społecznej, schronienia w ośrodku interwencji kryzysowej,
- podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczenia dzieci, będących świadkiem lub doznających przemocy w tym powiadomienie Sądu Rejonowego w Stalowej Woli – III Wydział Rodzinny i Nieletnich z prośbą o wgląd w sytuację rodziny,
- podejmowanie działań w stosunku do osoby wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domowa, poprzez motywowanie do zmiany zachowania wobec członków rodziny, do korzystania z Programu Korekcyjno-Edukacyjnego, a w przypadku występowania problemu alkoholowego do zachowania abstynencji lub wnioskowanie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie działań interwencyjno - motywacyjnych w stosunku

do sprawców w kierunku podjęcia leczenia odwykowego. monitorowanie sytuacji rodziny, w której występuje problem przemocy domowej, dokumentowanie prowadzonego monitoringu i pracy socjalnej,

- obsługa organizacyjno – techniczna grupy roboczej w zakresie gromadzenia dokumentacji potwierdzającej wszelkie działania podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty”; współpracy z Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie prowadzonej procedury i korespondencji grupy roboczej oraz przekazywania informacji członkom grupy roboczej, niezbędnych do jej prawidłowego funkcjonowania, w tym m.in. o terminach i miejscach posiedzeń grupy.

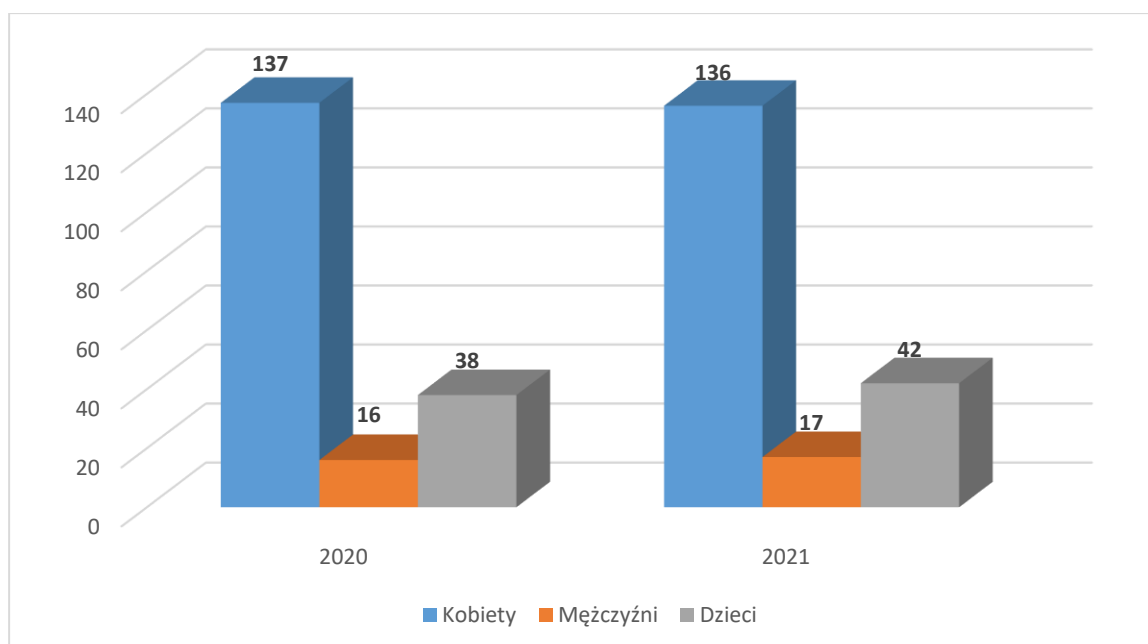
Przemoc domowa jest zjawiskiem społecznym. Przed przemocą w rodzinie nie chroni wyższa pozycja społeczna, wyższe wykształcenie, miejsce zamieszkania.

Przemoc domowa w rodzinach o wyższym statusie społecznym różni się stosowanymi formami przemocy od tej z niższym statusem. Podczas gdy w tych ostatnich dominuje przemoc fizyczna, reprezentanci pierwszej grupy uciekają się raczej do stosowania przemocy psychicznej bądź ekonomicznej.

W 2021 roku liczba członków rodzin, w których dochodziło do zachowań przemocowych wynosiła 195, natomiast w roku 2020 odnotowano o 4 osoby mniej. Warto zauważyć że przemoc silnie wiąże się z płcią, zdecydowana większość ofiar to kobiety stanowiły 2/3 ogółu, podczas gdy sprawcami w większości przypadków są mężczyźni. Wysoki odsetek osób doznających przemocy w rodzinie w Stalowej Woli to również dzieci, które stanowiły w 2021 roku 22% ogółu (patrz wykres nr 1).

Należy podkreślić, że dzieci obecnie w coraz większym stopniu doświadczają również przemocy psychicznej, w tym zaniedbywania przez rodziców.

Wykres nr 1. Liczba kobiet, mężczyzn i dzieci poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie w okresie 2020-2021.

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Pracownicy socjalni MOPS w trakcie wykonywanych obowiązków służbowych odebrali w 2021 roku troje dzieci z rodziny w związku ze zdiagnozowaną sytuacją bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka, z uwagi na *przemoc domową*. W roku 2020 pracownicy socjalni interweniowali w sprawie dwójki dzieci.

Z informacji uzyskanych z Policji wynika: w 2021 roku liczba interwencji domowych w związku z przemocą w rodzinie wynosiła - 101, w 2020 roku – 79, a liczba interwencji związanych z awanturą domową w 2021 roku wynosiła – 320 , w 2020 roku – 478.

W dniu 30 listopada 2020 r. weszła w życie nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego – ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r., poz. 956), mająca na celu lepszą ochronę ofiar i skuteczniejszą walkę ze sprawcami przemocy domowej. Najistotniejszą zmianą ustawy antyprzemocowej jest przyznanie Policji i Żandarmerii Wojskowej prawa do wydawania wobec sprawcy przemocy nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zamieszkiwanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Funkcjonariusz może to prawo wykorzystać podczas interwencji w stosunku do osoby stosującej przemoc domową, jak również w sytuacji, gdy uzyska informacje o niepokojących zdarzeniach od osoby doznającej przemocy. Według dodanego artykułu 66 b, za niezastosowanie się do wydanego zakazu lub nakazu grozi grzywna, areszt lub ograniczenie wolności. Nałożony zakaz zbliżania lub

nakaz eksmisji obowiązuje przez 14 dni. Na wniosek pokrzywdzonego Sąd może go przedłużyć. Postępowanie w takiej sprawie prowadzone jest w trybie przyspieszonym. Orzeczenie wydane ma być w ciągu miesiąca od momentu złożenia wniosku.

W sytuacji zdiagnozowanej przemocy domowej istotne jest podjęcie działań zarówno prewencyjnych jak i pomocowych skierowanych do osób stosujących przemoc.

Liczbę spraw dotyczących przemocy w rodzinie prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Stalowej Woli w okresie 2020-2021 obrazuje tabela nr 3. Analizując te dane niewiele ponad 10% spraw kończy się aktem oskarżenia oraz ok 4 % z nich wyrokiem skazującym sprawców przemocy w stosunku do zarejestrowanych spraw dotyczących przemocy w Prokuraturze Rejonowej w Stalowej Woli oraz w stosunku do corocznych prowadzonych spraw w ramach procedury „Niebieska Karta”.

Odnotowuje się również znikomą liczbę spraw z zastosowaniem nakazu opuszczania lokalu przez osoby stosujące przemoc domową.

Tabela nr 3. Liczba spraw dotyczących przemocy w rodzinie prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Stalowej Woli w okresie 2020-2021.

Lata	2020	2021
Zarejestrowane sprawy dotyczące przemocy	217	249
Sprawy zakończone aktem oskarżenia	13	26
Wnioski o wydanie wyroku skazującego w trybie np.335 § 1 kpk.	4	9
Sprawy z zastosowaniem dozoru policji z jednoczesnym zobowiązaniem do powstrzymywania się od kontaktu z pokrzywdzonym (Sąd Rejonowy, III Wydział Rodzinny i Nieletnich i II Wydział Karny)	9	11

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych informacji z Prokuratury Rejonowej w Stalowej Woli.

Jak wynika z danych przesłanych przez Sąd Rejonowy w Stalowej Woli w latach 2020-2021, liczba orzeczonych środków karnych wobec sprawców przemocy jest znikoma

(średnio 2,80 orzeczenia w roku), natomiast dominują orzeczenia o zastosowaniu środków probacyjnych (patrz tabela nr 4).

Tabela nr 4. Sprawy dotyczące przemocy w rodzinie prowadzone przez Sąd Rejonowy w Stalowej Woli w latach 2020-2021.

Lata	2020	2021
Liczba orzeczonych środków karnych wobec sprawców przemocy	2	5
Liczba orzeczonych środków probacyjnych, ogółem:	24	46
w tym, obowiązek powstrzymania się od nadużywania alkoholu	9	15
w tym, podania się leczeniu odwykowemu lub terapii;	19	2
w tym, powstrzymywania się od zbliżania się do pokrzywdzonego	0	1
w tym nakaz opuszczenia lokalu	0	1
w tym spraw o eksmisję sprawcy przemocy w rodzinie	6	4
Liczba postępowań Sądu Rejonowy w Stalowej Woli Wydział II Karny w trybie art. 75 k.k paragraf 1 i 2	3	2
Liczba spraw dotyczących ograniczeń praw rodzicielskich z uwagi na problemy opiekuńczo-wychowawcze Sąd Rejonowy w Stalowej Woli III Wydział Rodzinny I Nieletnich	84	15
Liczba nadzorów II ZKSS w Sądzie Rejonowy w Stalowej Woli	436	405

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych informacji z Sądu Rejonowego w Stalowej Woli.

Z danych przedstawionych przez Stalowowski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej wynika, że w roku 2021 udzielono 293 osobom poradnictwa psychologicznego w ramach interwencji kryzysowej. Natomiast w roku 2021 spadła liczba osób, którym Ośrodek udzielił poradnictwa prawnego. Na przestrzeni lat 2020-2021 na stałym poziomie utrzymuje się liczba osób, którym udzielono pomocy w formie pobytu w Hostelach (patrz tabela nr 5).

Tabela nr 5. Rodziny objęte pomocą Stalowowolskiego Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Stalowej Woli w latach 2020 – 2021.

Stalowowolski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej	2020	2021
Liczba osób w rodzinach, którym udzielono pomocy w ramach interwencji kryzysowej – poradnictwa psycholog	220	293
Liczba osób objęta ochroną ośrodka wsparcia hostelu	17	19
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa prawnego	218	158

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych informacji ze Stalowowolskiego Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Stalowej Woli.

Przemoc domowa odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie za sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu. Sytuacja dziecka doznającego bezpośredniej przemocy lub będącego świadkiem przemocy wobec innych członków rodziny jest dramatyczna. Dziecko samo nie zwróci się o pomoc, nie powie o sytuacji w swoim domu, ponieważ dla dziecka najważniejsza jest jego rodzina, rodzice, niezależnie od tego jacy dla niego są.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli wynika, że na przestrzeni lat 2020 – 2021, największa liczba dzieci, która została skierowana do instytucjonalnej pieczy zastępczej była z rodzin, w których występowało zaniedbywanie wynikające z alkoholizmu rodziców (patrz tabela nr 6).

Tabela nr 6. Liczba dzieci skierowanych do pieczy rodzinnej lub instytucjonalnej ze względu na zaniedbywanie wynikające z alkoholizmu rodziców.

Formy pieczy	2020	2021
Rodziny Zastępcze	-	2
Placówka Interwencyjna dla Dzieci i Młodzieży w Stalowej Woli, przy ul. Ofiar Katynia 57	2	8
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Podleśna Przyszań” w Stalowej Woli ul. Podleśnej 6	1	-
Dom dla Dzieci i Młodzieży im. św. Brata Alberta w Stalowej Woli, przy ul. Wałowej 46	1	1
Dom dla Dzieci i Młodzieży im. św. Jana Pawła II w Stalowej Woli, przy ul. Wałowej 46a	-	-

Źródło danych: Opracowanie własne na podstawie uzyskanych informacji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli.

W Gminie Stalowa Wola od 2006 roku realizowany jest corocznie Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób stosujących *przemoc domową*. Program ma na celu dostarczenie informacji o zjawisku przemocy domowej, ukazanie jej cykli, przebiegu, zwrócenie uwagi uczestników na przyczyny, uwarunkowania oraz na skutki stosowania przemocy. Ważnym elementem jest skupienie się na sferze emocjonalnej człowieka. Edukacja również dotyczy zwrócenia uwagi na system rodzinny, role oraz relacje w tym środowisku w odniesieniu do własnej sytuacji. Tabela nr 7 przedstawia zestawienie ilościowe osób korzystających z oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w latach 2020-2021, z podziałem na osoby, które uczestniczyły w programie. Grupa psychoedukacja Programu Korekcyjno – Edukacyjnego jest półotwarta, co oznacza, że nowi uczestnicy mogą dołączyć do niej w trakcie jej trwania. Jednak by pozytywnie zakończyć udział w Programie uczestnik musi wziąć udział w 20 spotkaniach. Jeżeli uczestnik jest nieobecny na jakimś spotkaniu PKE, musi je odbyć w kolejnej edycji Programu. W roku 2021 w PKE uczestniczyło 11 osób z gminy Stalowa Wola, nikt nie ukończył uczestnictwa w Programie. Warto zaznaczyć, że przeprowadzono jedną edycję PKE ze względu na obostrzenia związane z epidemią SARS-CoV-2.

Tabela nr 7. Zestawienie ilościowe osób korzystających z oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych w latach 2017-2021.

Lata 2017 – 2021	2020	2021
Ogółem uczestnicy Programu	12	14
Uczestnicy Programu z gminy Stalowa Wola	6	11
Osoby, które ukończyły Program z gminy Stalowa Wola	0	0
Ogółem osoby, które ukończyły Program	3	0

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie uzyskanych informacji ze Stalowowolskiego Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Stalowej Woli.

VI.2 Diagnoza zjawiska przemocy w Gminie Stalowa Wola w oparciu o badania przeprowadzone wśród mieszkańców Stalowej Woli – dane ASM CENTRUM BADAŃ I ANALIZ RYNKU.

Zespół badawczy ASM Centrum Badań i Analiz Rynku, w roku 2020 przeprowadził badania z wykorzystaniem techniki badań ilościowych – CATI - wywiadu telefonicznego

wspomagane komputerowo.¹ W badaniu udział wzięło łącznie 600 pełnoletnich mieszkańców gminy Stalowa Wola. W tym 54,9% stanowiły kobiety, a 45,1% mężczyźni. Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową wśród uczestników badania były osoby w wieku 36-45 lat (29,4%), niemal 20% stanowiły osoby w wieku 26-35 lat, po ok. 17% badanych stanowiły osoby w wieku 46-55 lat i 56-65 lat. Osoby z najstarszej grupy wiekowej (powyżej 65 lat) stanowiły niemal 12% badanych, a najmłodsi (18-25 lat) jedynie 4,3%. Ponad 55% badanych posiada wykształcenie średnie/pomaturalne, a 8,3% zawodowe. Najmniej licznymi grupami respondentów były osoby z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (1,3%).

W ramach badania jego uczestnicy zostali poproszeni o ustosunkowanie się do przedstawionych 11 sytuacji i określenie czy w ich opinii są to przejawy przemocy czy nie. W znacznej większości mieszkańcy gminy Stalowa Wola trafnie identyfikowali poszczególne działania jako akty przemocy. W przypadku każdego z przytoczonych przykładów odsetek osób identyfikujących je jako przejawy przemocy znacznie przewyższa odsetek osób nie będących przekonanymi co do przemocowego charakteru danego działania.

Należy jednak podkreślić, że identyfikowanie działań jako form przemocy jest dla uczestników badania prostsze w przypadku zachowań charakterystycznych dla przemocy fizycznej (szarpanie, popychanie, uderzanie przedmiotem) i psychicznej (obrażanie, wyśmiewanie, poniżanie, wyzywanie, szantaż, groźba) niż pozostałych form przemocy. W przypadku działań wskazujących na przemoc fizyczną lub psychiczną ponad 90% badanych nie miało wątpliwości, że przywołane sytuacje są aktem przemocy.

W wysokim stopniu badani identyfikują również działania mające znamiona aktów przemocy seksualnej (całowanie i dotykanie bez zgody) za przemoc uznaje niemal 90% badanych, a głośnie komentowanie wyglądu w kontekście seksualnym 80% spośród nich.

W nieco mniejszym stopniu za przemoc uważane są działania, które są przejawami przemocy ekonomicznej. Co prawda niszczenie cudzych przedmiotów za akt przemocy uważa 84,2% badanych, ale wyliczanie i nadmierne kontrolowanie wydatków jako przemoc identyfikuje wyłącznie 61,5% badanych. W przypadku zaniedbania będącego

¹ Wywiad telefoniczny wspomagany komputerowo – CATI (ang. Computer Assisted Telephone Interviews) to technika badań ilościowych polegająca na wykorzystaniu pracy ankietów kontaktujących się z respondentami drogą telefoniczną. Podczas kontaktu ankiet odczytuje respondentowi pytania zamieszczone w elektronicznej wersji kwestionariusza, w którym umieszcza również odpowiedzi.

kolejną formą przemocy 71,5% uczestników badania uznało, że w ich opinii niesprawowanie opieki nad osobami zależnymi jest przejawem przemocy.

Analizując te dane należy zwrócić uwagę, że takie działania jak wyliczanie i nadmierne kontrolowanie wydatków, ograniczanie dostępu do środków finansowych czy głośne komentowanie wyglądu w kontekście seksualnym w najwyższym stopniu sprawiały badanym trudności w identyfikacji czy jest czy nie jest to działanie przemocowe – od 10,8% do 18,1% badanych nie potrafiło wskazać jednoznacznej odpowiedzi (tabela numer 8).

Tabela 8. Identyfikacja działań mających znamiona aktów przemocy.

	Tak	Nie	Nie wiem/ trudno powiedzieć
Szarpanie, popychanie	91,0%	4,8%	4,1%
Uderzanie przedmiotem	94,2%	3,3%	2,5%
Obrażanie, wyśmiewanie	92,4%	4,5%	3,2%
Poniżanie, wyzywanie	95,4%	3,2%	1,5%
Szantaż, groźba	95,4%	2,7%	2,0%
Całowanie i dotykanie bez zgody	89,2%	4,3%	6,5%
Głośne komentowanie wyglądu w kontekście seksualnym	80,1%	9,1%	10,8%
Ograniczanie dostępu do środków finansowych	70,0%	14,6%	15,4%
Wyliczanie i nadmierne kontrolowanie wydatków	61,5%	20,4%	18,1%
Niszczenie przedmiotów	84,2%	7,0%	8,8%
Niesprawowanie opieki nad osobami zależnymi (dziećmi, osobami starszymi)	71,5%	13,9%	14,6%

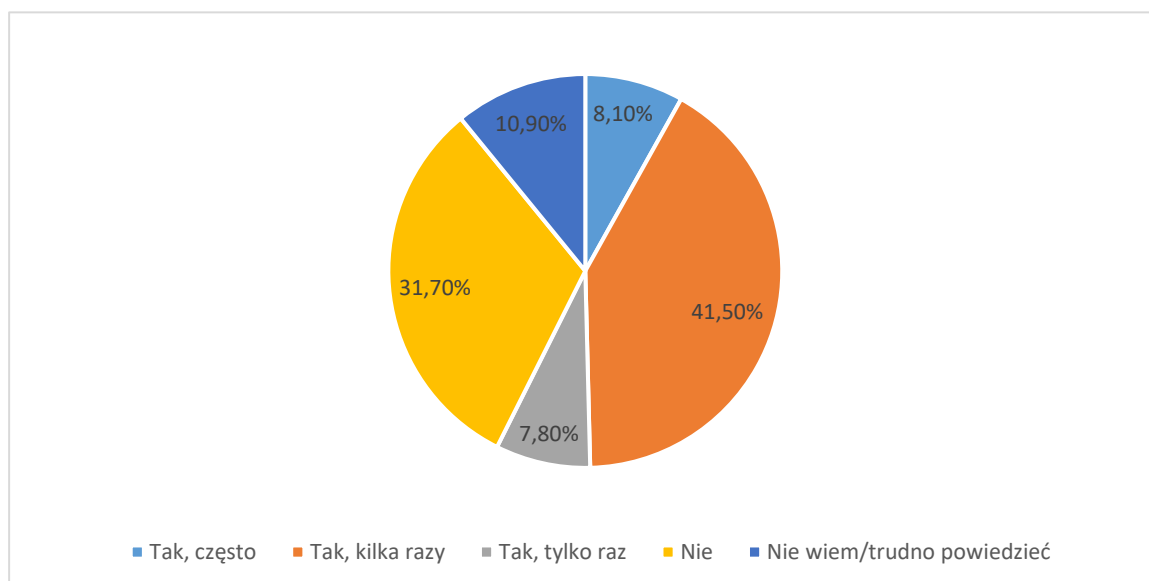
Źródło danych : badanie CAWI/CATI

Omawiając zagadnienie doświadczenia przemocy skupiono się na jej dwóch aspektach – bycie świadkiem przemocy z uwzględnieniem podziału na bycie świadkiem przemocy wobec dorosłych i dzieci oraz osobiste doświadczenie przemocy.

Bycie świadkiem przemocy

Ok. 8% uczestniczących w badaniu mieszkańców gminy Stalowa Wola często bywa świadkami przemocy, 41,5% spośród nich było świadkiem przemocy kilkakrotnie, a 7,8% jednokrotnie. Jedynie 31,7% badanych nigdy nie stało się świadkiem przemocy (wykres nr 2).

Wykres nr 2. Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem przemocy?

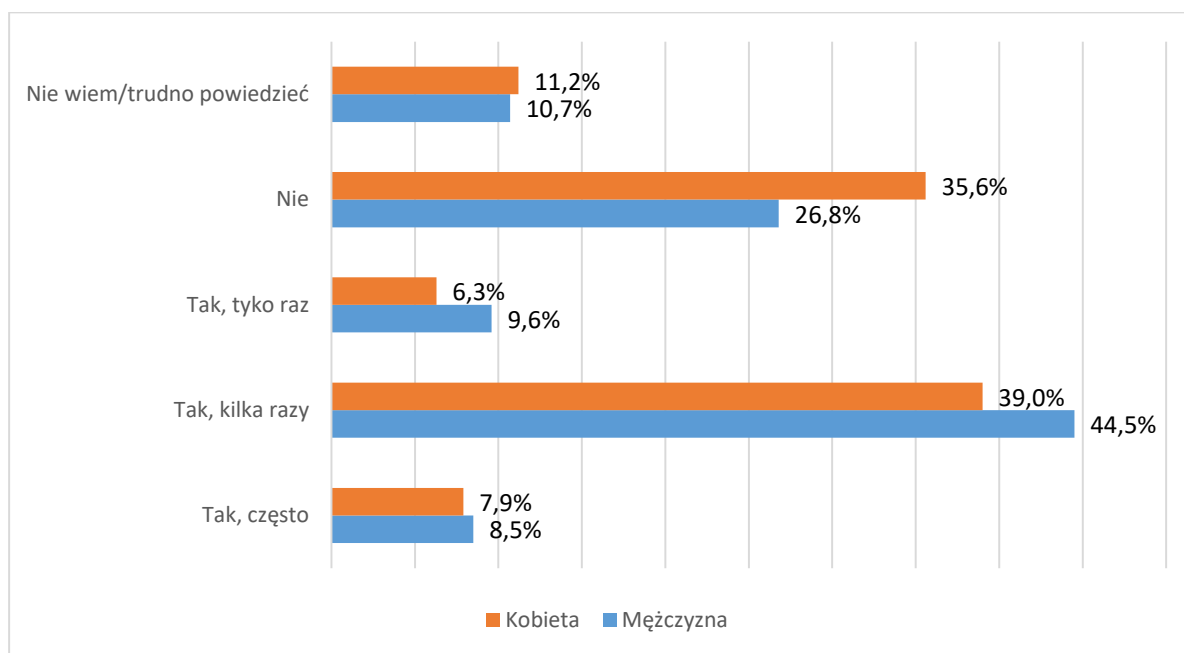

Źródło danych : badanie CAWI/CATI

To mężczyźni są częściej świadkami przemocy niż kobiety. Jedynie w przypadku częstego stawania się świadkiem przemocy rozbieżność pomiędzy kobietami i mężczyznami jest niewysoka, gdyż doświadczyło tego 8,5% mężczyzn i 7,9% kobiet. W przypadku deklaracji o byciu kilkakrotnym i jednokrotnym świadkiem przemocy dominującą grupą są mężczyźni. Aż 44,5% spośród uczestniczących w badaniu mężczyzn co najmniej kilkakrotnie stało się świadkiem przemocy (wykres nr 3).

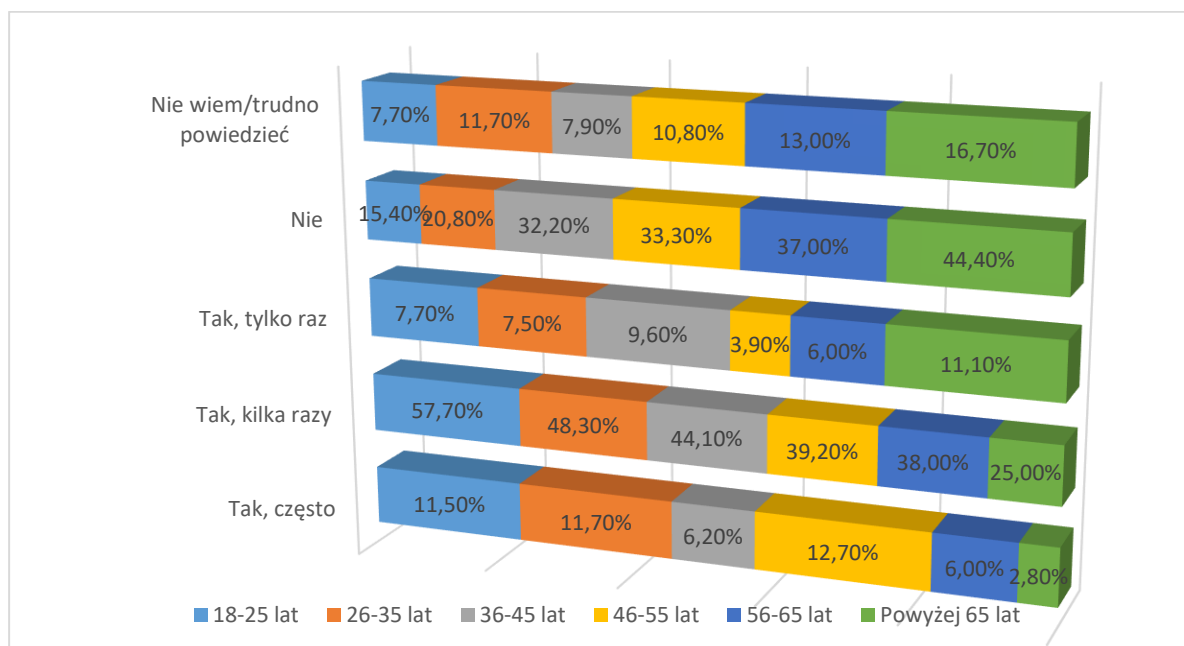
Odnosząc się natomiast do wieku osób, które stały się świadkami przemocy należy zwrócić uwagę, że wraz ze wzrostem wieku zmniejszeniu ulega odsetek deklaracji, że taka sytuacja miała miejsce w życiu respondenta. Wśród osób w wieku 65+ 44,4% wskazuje, że nigdy nie byli świadkami przemocy, a wraz z obniżeniem się wieku odsetek takich deklaracji maleje i wśród osób w wieku 26-35 lat wynosi niespełna 21%, a w najmłodszej grupie wiekowej tylko 15,4% (wykres nr 4).

Wykres 3. Bycie świadkiem przemocy a płeć.

Źródło danych: badanie CAWI/CATI

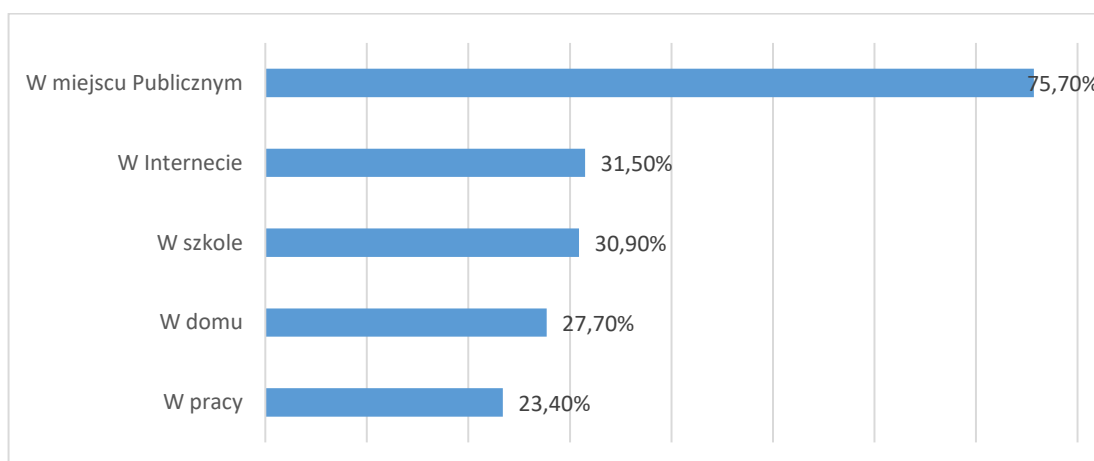
Wykres 4. Bycie świadkiem przemocy a wiek.

Źródło danych : badanie CAWI/CATI

W niemal 76% przypadków respondenci byli świadkami przemocy, do której doszło w miejscu publicznym. Pozostałe lokalizacje były wskazywane w dużo mniejszym stopniu. W ok. 30% przypadkach wskazywano na bycie świadkiem cyberprzemocy mającej miejsce w przestrzeni wirtualnej oraz w szkole, a ok. 28% badanych było świadkiem przemocy w domu. Nieco ponad 23% badanych z kolei było świadkiem czynów przemocowych w miejscu pracy (wykres nr 5).

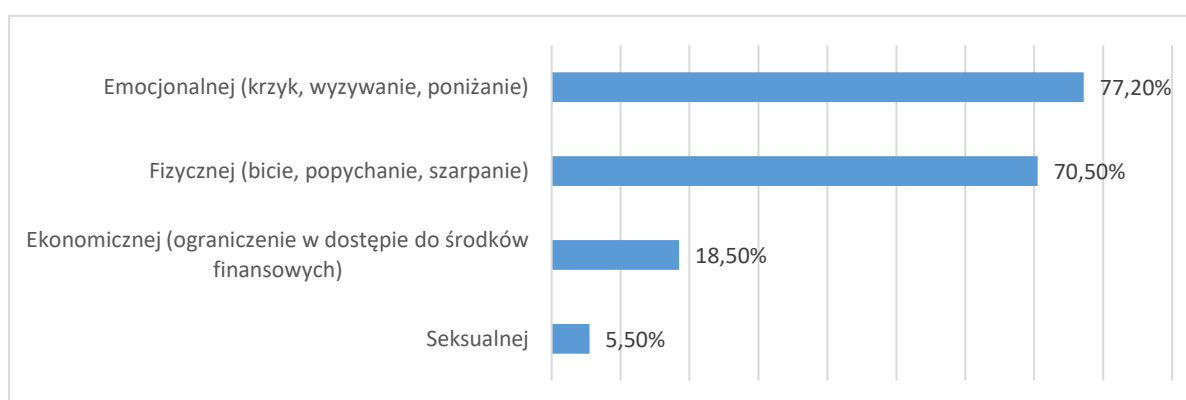
Wykres 5. Miejsce, w którym doszło do przemocy, której badani byli świadkami.

Źródło danych: badanie CAWI/CATI

Najczęściej spotykaną formą przemocy jest przemoc emocjonalna (psychiczna) oraz przemoc fizyczna (odpowiednio 77,2% i 70,5% wskazań). O wiele rzadziej uczestnicy badania stawali się świadkami przemocy ekonomicznej i seksualnej. Należy w tym miejscu jednak wskazać, że jak pokazują dane zawarte w tabeli 8. Wciąż znacząca liczba osób nie potrafi wskazać działań, które mogą być przejawem przemocy seksualnej i ekonomicznej, są to również formy przemocy, które w dużej mierze mają miejsce bez świadków (wykres nr 6).

Wykres 6. Forma przemocy, której świadkami byli uczestnicy badania.

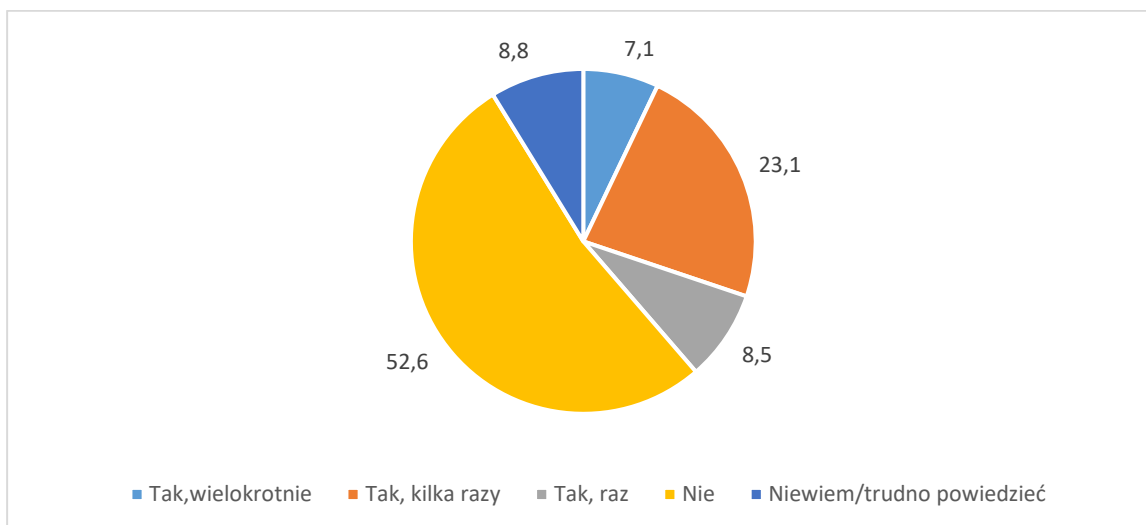
Źródło danych: badanie CAWI/CATI

Bycie świadkiem przemocy wobec dziecka

Blisko 39% uczestniczących w badaniu mieszkańców gminy Stalowa Wola oświadczyło, że byli oni świadkami przemocy wobec dzieci, z czego 8,5% zdarzyło się to tylko jeden

raz, 23,1% kilkakrotnie, a 7,1% badanych stało się świadkiem takiej sytuacji wielokrotnie (wykres nr 7).

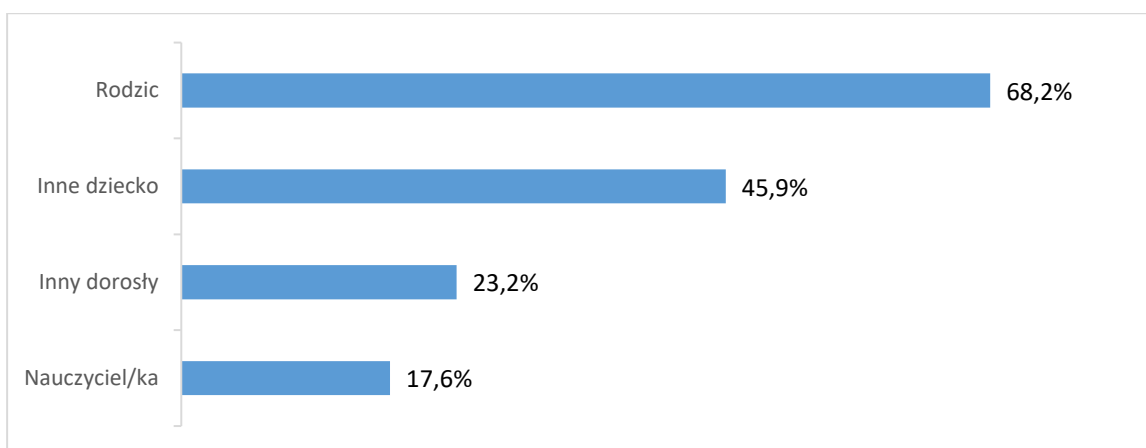
Wykres 7. Czy zdarzyło się Panu/i być świadkiem przemocy wobec dziecka?

Źródło danych : badanie CAWI/CATI

Najczęściej osobą stosującą przemoc wobec dzieci są ich rodzice (68,2%), ale w blisko połowie przypadków były to inne dzieci (45,9%). W mniejszym stopniu, ale zdarza się, że przemoc wobec dziecka stosowały inne osoby dorosłe (niebędące nauczycielem ani rodzicem) – 23,2% oraz nauczyciele – 17,6% (wykres nr 8).

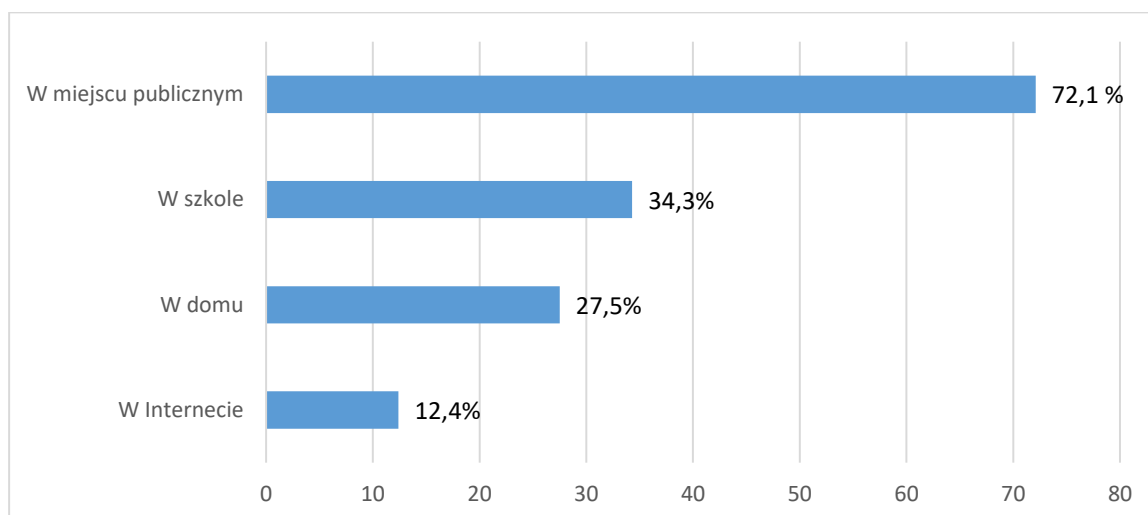
Wykres 8. Osoba stosująca przemoc wobec dziecka.

Źródło danych: badanie CAWI/CATI

Do przemocy wobec dzieci najczęściej dochodziło w miejscach publicznych (72,1%), ale miała ona miejsce także w szkole (34,3%) i w domu (27,5%). W najmniejszym stopniu dostrzegano ją w przestrzeni wirtualnej (12,4%) (wykres nr 9).

Wykres 9. Miejsce stosowania przemocy wobec dzieci.

Źródło danych: badanie CAWI/CATI

Uczestnicy badania byli świadkami stosowania przemocy wobec dzieci w różnych miejscach i przez różne osoby. Rodzice byli osobami stosującymi przemoc wobec dziecka głównie w miejscu publicznym (78,0%), ale także w dużym stopniu w przestrzeni prywatnej, tj. w domu (37,7%). Nauczyciele w największym stopniu zostali zauważeni podczas stosowania przemocy wobec dzieci w szkole (87,8%) oraz w miejscach publicznych (73,2%). Inne dzieci stosowały przemoc wobec innych niepełnoletnich głównie w przestrzeni publicznej (76,6%), jak i w szkole (55,1%). Także inni dorośli podejmowali działania przemocowe wobec niepełnoletnich przede wszystkim w miejscach publicznych (90,7%) (tabela nr 9).

Tabela 9. Miejsce i osoba stosująca przemoc wobec dziecka.

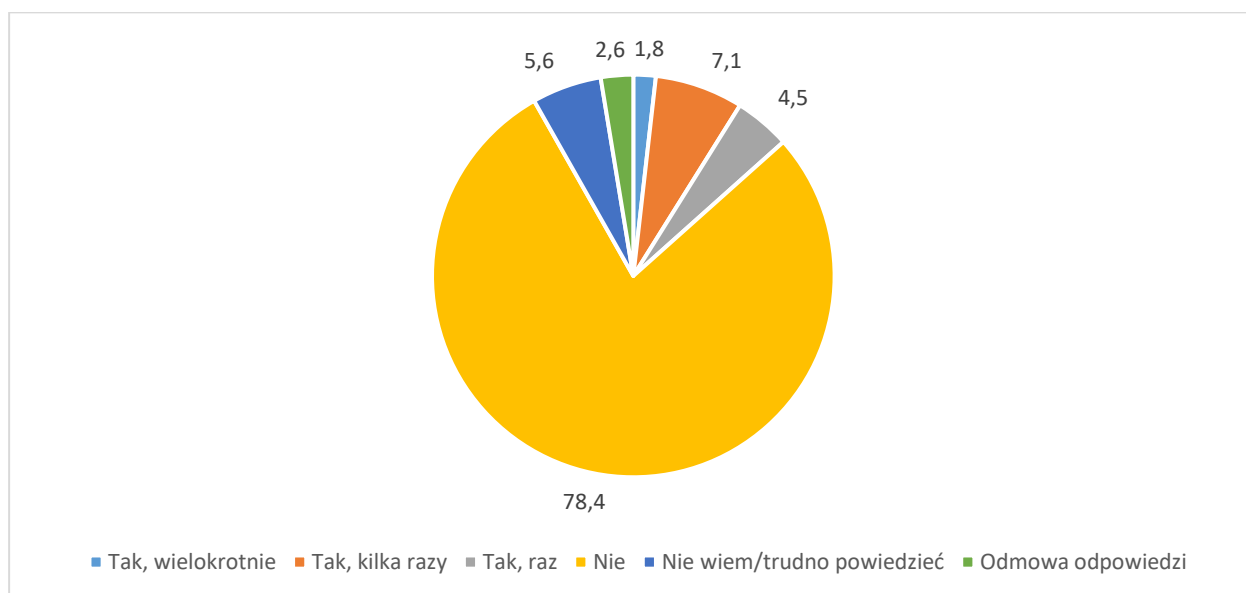
	Rodzic	Nauczyciel/ka	Inne dziecko	Inny dorosły
W domu	37,7%	41,5%	25,2%	29,6%
W szkole	32,7%	87,8%	55,1%	35,2%
W internecie	15,1%	36,6%	22,4%	27,8%
W miejscu publicznym	78,0%	73,2%	76,6%	90,7%

Źródło danych: badanie CAWI/CATI

Osobiste doświadczanie przemocy.

Jedynie 13,4% uczestniczących w badaniu mieszkańców gminy Stalowa Wola w ostatnim roku doświadczyło przemocy osobiście. W tym 1,8% osób doświadczało jej wielokrotnie, 7,1% kilkakrotnie, a 4,5% jednokrotnie. Kategorycznie zaprzeczyło temu, że doświadczyło jakiegokolwiek formy przemocy 78,4% badanych (wykres 10).

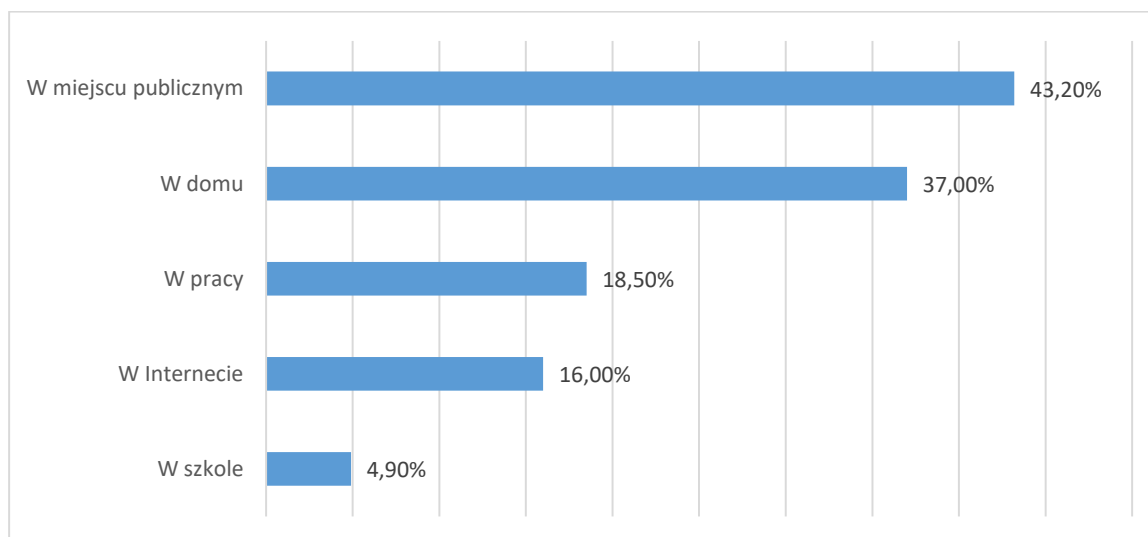
Wykres 10. Osobiste doświadczenie przemocy.

Źródło danych: badanie CAWI/CATI

Do aktów przemocy dochodzi przede wszystkim w miejscach publicznych, na które wskazało 43,2% badanych, ale także w domach – 37,0% wskazań. W niespełna 20% przypadków osoby doświadczały przemocy w pracy, w 16,0% w internecie (wykres 11).

Wykres 11. Miejsce, w którym uczestnicy badania doznali przemocy.

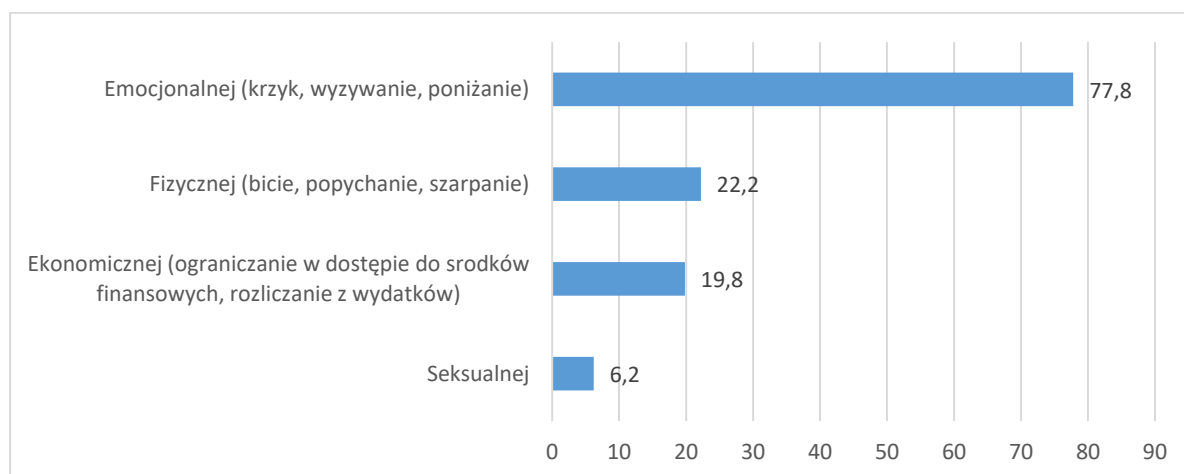

Źródło danych : badanie CAWI/CATI

Niemal 80% osób doświadczyło przemocy emocjonalnej i jest to najczęściej doświadczana forma przemocy. Ok. 20% osób deklarujących doświadczenie przemocy w ostatnim roku wskazuje na wystąpienie przemocy fizycznej i ekonomicznej.

W najmniejszym stopniu wskazywano, że doświadczano przemocy seksualnej (wykres 12).

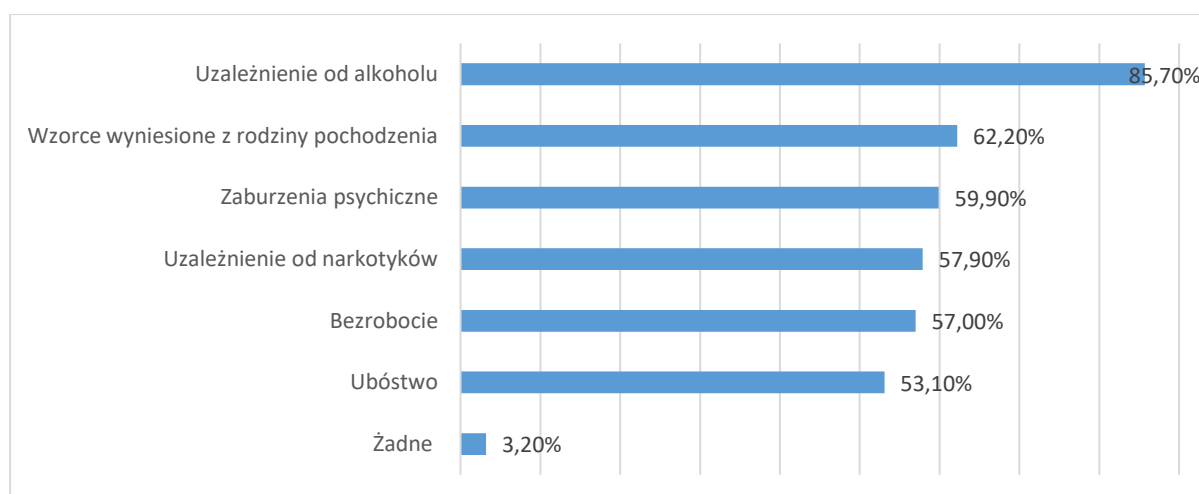
Wykres 12. Rodzaj doświadczanej przemocy.

Źródło danych: badanie CAWI/CATI

W opinii mieszkańców gminy Stalowa Wola czynnikiem wpływającym na występowanie przemocy jest przede wszystkim uzależnienie od alkoholu (85,7%). Duże znaczenie wg badanych mają wzorce wyniesione z rodziny pochodzenia (62,2%), zaburzenia psychiczne (59,9%), uzależnienie od narkotyków (57,9%) i bezrobocie (57,0%). Ponad 53% osób wskazało także na ubóstwo jako czynnik determinujący występowanie przemocy. Jedynie 3,2% badanych jest zdania, że nie występują czynniki mogące wpływać na pojawianie się przemocy w rodzinie (wykres 13).

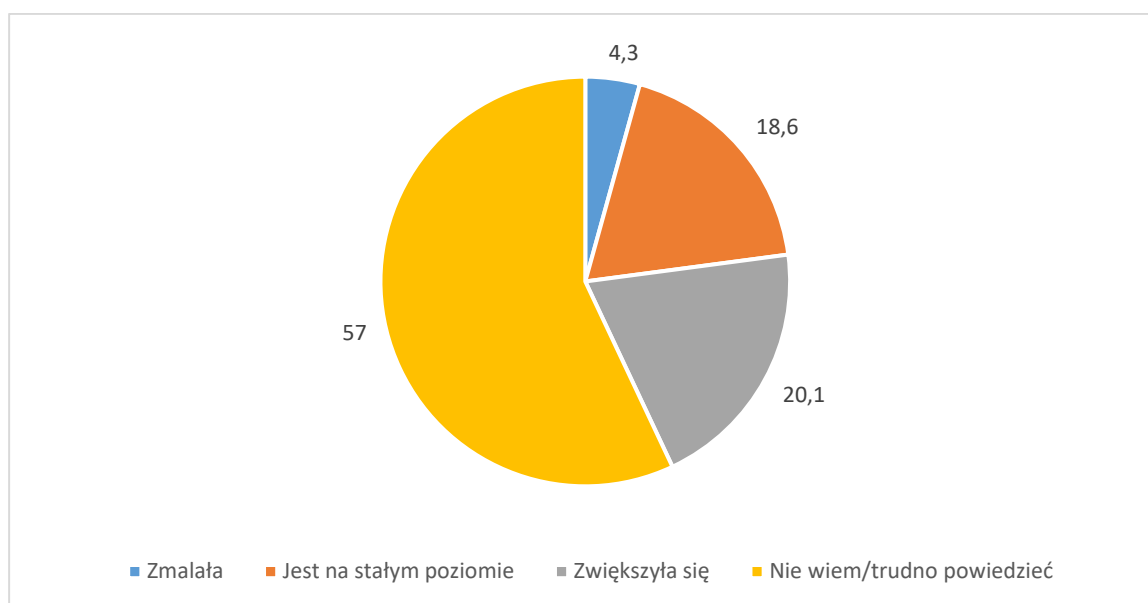
Wykres 13. Czynniki wpływające na występowanie przemocy w rodzinie.

Źródło danych: badanie CAWI/CATI

Aż 57,0% uczestniczących w badaniu mieszkańców gminy Stalowa Wola nie potrafi odnieść się do kwestii wpływu pandemii COVID-19 na występowanie zjawiska przemocy w rodzinie. Natomiast 20,1% badanych jest zdania, że pandemia spowodowała wzrost zjawiska przemocy w rodzinie, 18,6% jest zdania, że nie nastąpiła w tym względzie żadna zmiana, a jedynie 4,3% uważa, że pandemia przyczyniła się do spadku występowania zjawiska przemocy w rodzinie (wykres 14).

Wykres 14. Wpływ pandemii na występowanie przemocy w rodzinie.

Źródło danych: badanie CAWI/CATI

Mieszkańcy gminy Stalowa Wola są świadomi występowania problemu przemocy w lokalnej społeczności. Widoczna jest duża znajomość w zakresie rozpoznawania przejawów przemocy fizycznej i emocjonalnej, występują jednak braki w zakresie identyfikowania działań będących przejawami przemocy seksualnej i ekonomicznej, a także utożsamiania zaniedbania jako formy przemocy. W tym obszarze niezbędna jest dalsza edukacja społeczeństwa, aby potrafiło dostrzegać nie tylko te widoczne i powszechnie kojarzone z przemocą działania innych osób. Jako że przemoc często jest zjawiskiem ukrywanym i wstydlivym, należy w edukacji kłaść nacisk na wzmożoną uważność na sytuację innych osób.

VII. Analiza SWOT

MOCNE STRONY (wewnętrzne pozytywne – to specjalne walory odróżniające nas od innych działających w tym samym sektorze, ich źródłem może być potencjał materialny, osobowy, instytucjonalny)	SŁABE STRONY (wewnętrzne negatywne – są konsekwencją ograniczeń, niedostatecznych zasobów i umiejętności)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Duże doświadczenie w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym: realizacja programu osłonowego, kampanii 2. Przeszkolona kadra instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej 3. Tworzenie gminnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej w oparciu o obowiązujące przepisy, 4. Opracowywany program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc, który jest wdrażany obligatoryjnie pod rygorem kary grzywny lub ograniczenia wolności 5. Wypracowane procedury interweniowania w sytuacji przemocy domowej i stosowanie procedury „Niebieskie Karty”, 6. Realizowanie programów/projektów na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej 7. Dostępność do miejsc oferujących pomoc osobom doznającym przemocy, a także osobą stosującym przemoc w tym np. przyjazne pokoje przesłuchań, gabinety pomocy terapeutycznej, 8. Stalowowolski Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej posiadający hostel reagujący natychmiast w sytuacji zgłoszenia przemocy (dostępny dla osób niepełnosprawnych), 9. Długoletnie doświadczenie w realizacji Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, prowadzonego przez osoby do tego przygotowane w Punkcie Konsultacyjnym SOWiK zgodnie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istniejące mity i stereotypy na temat zjawiska przemocy, 2. Trudności z rozpoznawaniem zjawiska przemocy, mylenie konfliktów w rodzinie, w sąsiedztwie, problemów przestępczości z problemem przemocy, 3. Trudności w odseparowaniu osób stosujących przemoc od osób doświadczających przemocy, 4. Zbyt niska świadomość społeczna w zakresie wdrażania programów dotyczących problemów społecznych, 5. Niska wrażliwość społeczności lokalnej na problemy społeczne (pojawiający się m.in. hejt, stalking, przemoc w sieci itp.) 6. Niedostateczna realizacja przez Podmioty Ochrony Zdrowia przepisów dotyczących procedury „Niebieskie Karty”. 7. Mała liczba osób które ukończyły Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc 8. Niedostateczna ilość zgłaszanego zagrożenia doświadczania przemocy domowej przez placówki oświatowe.

<p>z wymogami ustawy,</p> <p>10. Wypracowana współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy,</p> <p>11. Placówka Interwencyjna dla Dzieci i Młodzieży – umożliwiająca natychmiastową ochronę i pobyt dziecka w przypadku przemocy domowej</p> <p>12. Organizacje pozarządowe zajmujące się np. statutowo pomocą rodzinom uwikłanym w przemoc domową oraz realizujące projekty w tym zakresie (Stowarzyszenie Ruch Pomocy Psychologicznej „Integracja” prowadzące SOWiK, Stowarzyszenie Opieki nad Dziećmi „Oratorium”, , Koło Stalowowolskie Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta prowadzące Dom Dziecka dla Dzieci i młodzieży im. św. Brata Alberta i Dom dla Dzieci i Młodzieży im. św. Jana Pawła II),</p> <p>13. Dostęp do nieodpłatnej pomocy psychologicznej i prawnej;</p> <p>14. Wypracowana współpraca z lokalnymi mediami.</p>	
<p>SZANSE (zewnątrzne pozytywne – to tendencje i zjawiska w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się dla nas bodźcem rozwoju, osłabić istnienie zagrożeń)</p>	<p>ZAGROŻENIA (zewnątrzne negatywne – to wszystkie czynniki, które są postrzegane jako bariery, utrudnienia, dodatkowe koszty działania, niebezpieczeństwa)</p>
<p>1. Prawo pozwalające rozwijać różne działania ochronne, interwencyjne, pomocowe dla wszystkich uczestników procesu – rodzin dotkniętych przemocą, świadków i sprawców przemocy, instytucji interwencyjnych, pomocowych,</p> <p>2. Rządowy, wojewódzki, powiatowy i gminny program przeciwdziałania przemocy domowej,</p> <p>3. Zmiany w ustawie mające na celu poprawę skuteczności ochrony ofiar przemocy oraz ułatwienie izolacji</p>	<p>1. Przedłużające się w czasie procedury policyjne, prokuratorskie, sądowe, w tym alimentacyjne,</p> <p>2. Złożoność postępowania karnego o znęcanie się nad rodziną,</p> <p>3. Niewystarczające nakłady finansowe na realizację działań związanych z realizacją programu przeciwdziałania przemocy,</p> <p>5. Brak psychiatry dziecięcego i neurologa dziecięcego,</p> <p>6. Potrzeby w zakresie pozyskiwania</p>

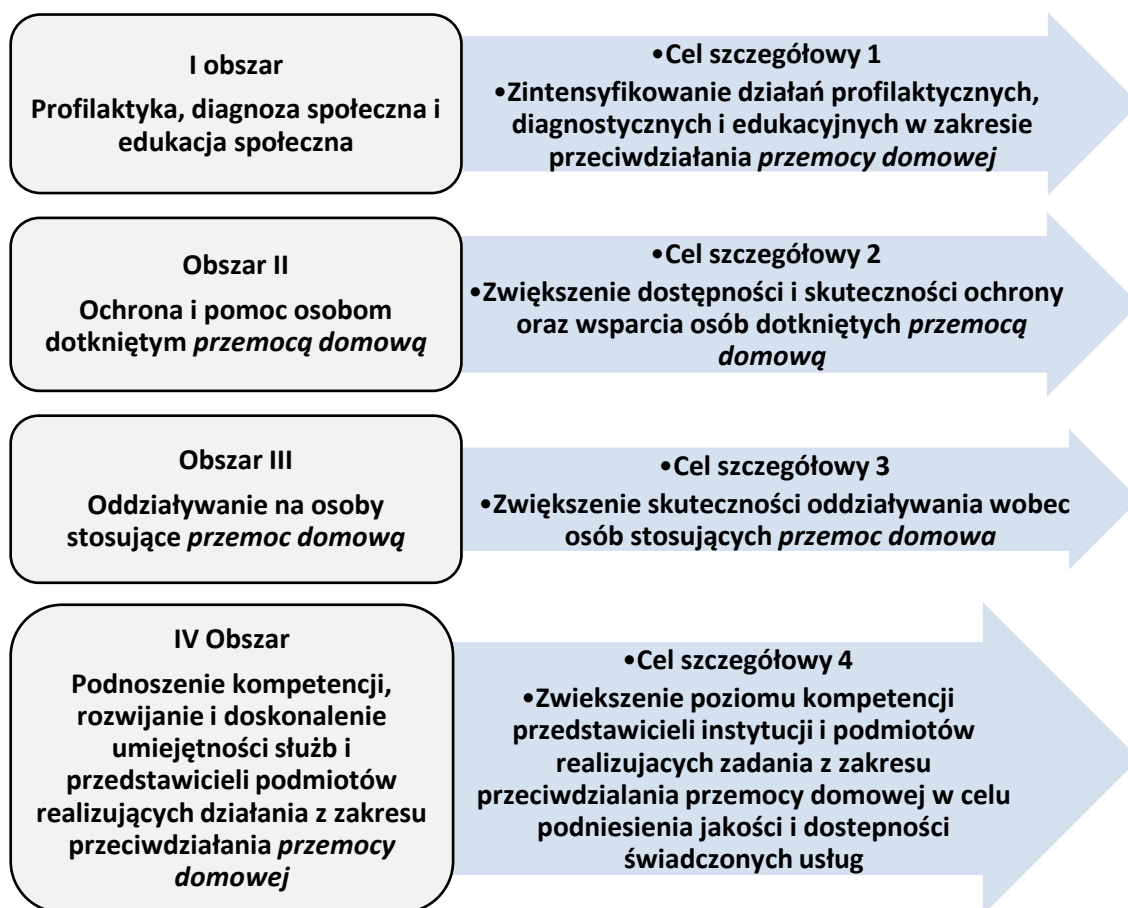
<p>sprawców przemocy od ofiar,</p> <p>4. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego przeciwdziałania przemocy w domowej,</p> <p>5. Rosnące kompetencje wszystkich pracowników służb i instytucji zaangażowanych w pomaganie rodzinom dotkniętym przemocą domową,</p> <p>6. Stworzenie możliwości i cykliczne edukowanie pracowników ochrony zdrowia i oświaty w zakresie przeciwdziałania przemocy,</p> <p>7. Możliwość pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł w tym funduszy unijnych i budżetu państwa na realizację projektów,</p> <p>8. Ogólnokrajowe/ lokalne kampanie i programy edukacyjne wpływające na wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie problemu przemocy domowej,</p> <p>9. Ulepszanie procedur systemowej i międzyinstytucjonalnej pomocy osobom doświadczającym przemocy.</p> <p>10. Realizacja programu osłonowego</p> <p>11. Zmiany w Ustawie mające na celu niestigmatyzowanie osób doświadczających przemocy domowej</p>	<p>funduszy na specjalistyczne szkolenia dla poszczególnych grup zawodowych w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy, postępowania z osobą doznającą przemocy i sprawcą przemocy w rodzinie oraz szkoleń interdyscyplinarnych, superwizje dla kadr – przekraczają dostępne środki,</p> <p>7. Zagrożenie wypaleniem zawodowym kadry pracującej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.</p> <p>8. Kryzysy społeczne i ekonomiczne (np. wojna na Ukrainie i w związku z nią przybywanie uchodźców na terenie Miasta Stalowa Wola, inflacja, stan zagrożenia epidemicznego w związku z SARS-CoV - 2).</p> <p>9. <i>Zmiany w ustawie znacznie utrudniające procedowanie „Niebieskich Kart” – krótkie terminy realizacji działań, nieprzewidziane w ustawie i rozporządzeniu sytuacje osób i rodzin, co powoduje znaczne utrudnienie dla członków GDP i członków ZI rozpatrywania każdej sytuacji w sposób indywidualny</i></p> <p>10. <i>Zwiększenie liczby niepotrzebnej i obciążającej dokumentacji</i></p>
---	--

VIII. Cele Programu

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu *przemocy domowej* uznano, że *przemoc domowa* narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

Za główny cel Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na rok 2023 - 2024 przyjęto **zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali zjawiska w Gminie Stalowa Wola.**

Z celu głównego programu wynikają cele szczegółowe oraz wyznaczono cztery priorytetowe obszary do realizacji, które są spójne z założeniami znajdującymi się w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2024 - 2030.

Każde z zadań obszaru i określonych celów szczegółowych zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano również wskaźnik monitorowania zadań i terminy realizacji.

IX. Realizacja Programu, obszary, cele, działania, wskaźniki realizacji działań , realizatorzy, czasookres.

OBSZAR I Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna				
Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej				
Kierunek działań: Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy domowej				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
1.	<i>1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy Stalowa Wola, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową.</i>	1.Liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej.	1. Gmina Stalowa Wola	2024
Kierunek działań: Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy domowej.				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
2.	1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które: - obalają mity i stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiają jej stosowanie, - opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno – kulturowe uwarunkowania, - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę, - promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencje	1. Liczba lokalnych kampanii społecznych.	Gmina Stalowa Wola ZI MOPS Oświata KPP SOWiK NGO Ochrona zdrowia Kościoły i związki wyznaniowe.	2024

	wobec osób stosujących przemoc, - promują wrażliwość na problemy społeczne m.in. bez hejtu, stalkingu, przemocy w sieci, wyrażania uczuć i emocji itp.			
3.	3. Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.	1. Liczba zrealizowanych działań.	Gmina Stalowa Wola NGO	2024
		2. Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania <i>przemocy domowej</i>	Gmina Stalowa Wola NGO	
Kierunek działań: Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
4.	1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy jak również kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.	1. Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania <i>przemocy domowej</i> .	Gmina Stalowa Wola	2024
			MOPS	
			Oświata	
			SOWiIK	
			NGO	
		Ochrona zdrowia		
		2. Liczba osób, którym udzielono porady.	Gmina Stalowa Wola	
MOPS				
SOWiIK				
3. Liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej.	NGO			
	Ochrona zdrowia			
Kierunek działań: Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
5.	1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony	1. Liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania <i>przemocy</i>	MOPS/ZI	2024

osób doznających <i>przemocy domowej</i> .	<i>domowej oraz Ochrony osób doznających Przemocy Domowej.</i>	
--	--	--

OBSZAR II Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową				
Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą domową				
Kierunek działań: Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz wypracowanie zasad współpracy.				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
1.	1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego.	1. Uchwała Rady Miasta/ Zarządzenie Prezydenta Miasta.	Gmina Stalowa Wola	2024
		2. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.	ZI	
		3. Liczba utworzonych grup <i>diagnostyczno - pomocowych</i>	ZI	
		4. Liczba posiedzeń grup <i>diagnostyczno - pomocowych</i>	ZI	
		5. Liczba rodzin objętych pomocą <i>grup diagnostyczno - pomocowych</i>	ZI	
	2. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym <i>przemocy domowej</i> .	1. Liczba realizowanych projektów.	Gmina Stalowa Wola	2024
Jednostki Samorządu Terytorialnego (JST)				
NGO				
Kierunek działań: Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
2.	1. Upowszechnienie informacji w zakresie	1. Liczba opracowanych	Gmina Stalowa Wola	2024

	<p>możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medycznej, - psychologicznej, - prawnej, - socjalnej, - zawodowej i rodzinnej. 	materiałów informacyjnych.	MOPS Oświata Sąd Rejonowy Prokuratura Rejonowa KPP SOWiK MKRPA NGO	
	<p>2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą domową w szczególności w zakresie rozwiązań prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na <i>przemoc domową</i>.</p>	<p>1. Liczba osób dotkniętych <i>przemocą domową</i> uczestniczących w działaniach indywidualnych.</p> <p>2. Liczba osób dotkniętych <i>przemocą domową</i> uczestniczących w działaniach grupowych.</p>	Gmina Stalowa Wola MOPS KPP Oświata SOWiK NGO Gmina Stalowa Wola MOPS KPP Oświata SOWiK NGO	2024
Kierunek działań: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
3.	1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	1. Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” tj. sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A”.	KPP MOPS SOWiK Oświata Ochrona Zdrowia MKRPA	2024
		2. Liczba kontynuowanych w danym	ZI	2024

	roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy.		
	3.Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”.	KPP MOPS SOWiK Oświata Ochrona Zdrowia MKRPA	2024
	4.Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” w tym ze względu na problem przemocy: psychicznej, fizycznej i seksualnej.	ZI	2024
	5.Liczba osób w rodzinach objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	ZI	2024
	6.Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie, objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	ZI	2024
	7.Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”.	ZI	2024
2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym <i>przemocy domowej</i> pomocy w formie poradnictwa: - medycznego, - psychologicznego, - pedagogicznego, - prawnego, - socjalnego,	1. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.	Gmina Stalowa Wola MOPS Oświata MKRPA SOWiK PiDiM Prokuratura Rejonowa Sąd Rejonowy	2024

- zawodowego i rodzinnego,
- terapii indywidualnej lub grupowej,
- pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.

	KPP	
	Ochrona zdrowia	
	NGO	
2.Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.	Gmina Stalowa Wola	2024
	MOPS	
	Oświata	
	MKRPA	
	SOWiIK	
	PiDiM	
	Prokuratura Rejonowa	
	Sąd Rejonowy	
	KPP	
	Ochrona zdrowia	
	NGO	
3.Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa pedagogicznego, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.	Gmina Stalowa Wola	2024
	MOPS	
	Oświata	
	MKRPA	
	SOWiIK	
	PiDiM	
	Prokuratura Rejonowa	
	Sąd Rejonowy	
	KPP	
	NGO	
	4.Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa prawnego, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.	
MOPS		
SOWiIK		
PiDiM		
Prokuratura Rejonowa Sąd Rejonowy		

	KPP	
	NGO	
5.Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa socjalnego, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.	Gmina Stalowa Wola	2024
	MOPS	
	Oświata	
	PIIdiM	
	SOWiK	
	KPP	
	NGO	
6.Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa zawodowego, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.	Gmina Stalowa Wola	2024
	MOPS	
	Oświata	
	NGO	
7.Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa rodzinnego, w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.	Gmina Stalowa Wola	2024
	MOPS	
	Oświata	
	MKRPA	
	SOWiK	
	PIIdiM	
	Prokuratura Rejonowa	
	Sąd Rejonowy	
	KPP	
NGO		
8.Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia / grupach samopomocowych.	Gmina Stalowa Wola	2024
	MOPS	
	Oświata	
	MKRPA	
	SOWiK	
	PIIdiM	
KPP		

		NGO	
3. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób dotkniętych <i>przemocą domową</i> , w tym na rzecz reintegracji rodzin.	1. Liczba programów terapeutycznych dla osób zagrożonych i dotkniętych <i>przemocą domową</i> .	SOWiIK	2024
		OŚWIATA	
		NGO	
	2. Liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób dotkniętych <i>przemocą domową</i> .	SOWiIK	
		OŚWIATA	
		NGO	
3. Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne.	SOWiIK		
	OŚWIATA		
	NGO		
4. Zapewnienie osobom doznającym <i>przemocy domowej</i> pomocy przez punkty konsultacyjne .	1. Liczba punktów konsultacyjnych.	Gmina Stalowa Wola	2024
		NGO	
	2. Liczba osób dotkniętych <i>przemocą</i> w rodzinie, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych.	Gmina Stalowa Wola	2024
		NGO	
5. Zapewnienie osobom dotkniętym <i>przemocą domową</i> pomocy w ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach interwencji kryzysowej.	1. Liczba ośrodków wsparcia współfinansowanych przez gminę.	Gmina Stalowa Wola	2024
	2. Liczba miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia dla osób doznających <i>przemocy domowej</i> /ośrodków interwencji kryzysowej.	Gmina Stalowa Wola	2024
	3. Liczba osób dotkniętych <i>przemocą domową</i> , które skorzystały z pomocy w gminnych ośrodkach wsparcia dla ofiar <i>przemocy domowej</i> , w tym z	SOWiIK	2024

		pomocy w formie schronienia.		
	6. Wzmocnienie ochrony osób doznających przemocy domowej w toku postępowania karnego przez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań	1. Liczba przyjaznych pokoi przesłuchań.	KPP	2024
			Sąd Rejonowy	
	7.Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	2.Liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznych pokojach.	KPP	2024
			Sąd Rejonowy	
		1.Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, w trybie art. 12A ustawy.	ZI	2024
		2. Liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości odebrania dziecka.	Sąd Rejonowy	
Kierunek działań: Monitoring działań pomocowych.				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
4.	1.Monitoring pomocy udzielanej rodzinom doznającym przemocy.	1. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie karty” z uwagi na ustanie <i>przemocy domowej</i> .	ZI	2024
		2. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.	ZI	2024
		3.Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar <i>przemocy domowej</i> , w tym osób, u których przemoc ustała.	SOWiK	2024
		4.Liczba raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających	ZI	2024

	skuteczną pomoc osobom dotkniętym <i>przemocą domową.</i>		
--	--	--	--

OBSZAR III Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową				
Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową				
Kierunek działań: Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
1.	<i>1. Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.</i>	1. Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”, wskazanych jako osoby stosujące <i>przemoc domową</i>	ZI	2024
		2. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”.	ZI	2024
		3. Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z <i>przemocą domową</i> .	KPP	2024
			Prokuratura Rejonowa	
		4. Liczba odmów wszczęcia postępowań w sprawach związanych z <i>przemocą domową</i> .	KPP	2024
Prokuratura Rejonowa				
5. Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z <i>przemocą domową</i> poprzez sporządzanie aktu oskarżenia.	KPP	2024		
	Prokuratura Rejonowa			

	6.Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z <i>przemocą domową</i> poprzez umorzenie postępowania.	KPP Prokuratura Rejonowa	2024
2. Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami dotkniętymi przemocą przez: - wydanie wobec osoby stosującej <i>przemoc domową</i> nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - wydanie wobec osoby stosującej <i>przemoc domową</i> zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - zatrzymanie osób, co do których istnieje podejrzenie że stosują <i>przemoc domową</i> , - stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują <i>przemoc domową</i> , środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru Policji z zakazem kontaktowania z osobą dotkniętą przemocą domową, a także nakazania opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ewentualnie tymczasowego aresztowania, - występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących <i>przemoc domową</i> środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku	1. Liczba zastosowanych przez Policję <i>nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.</i>	KPP	2024
	2. Liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.	KPP	2024
	3. Liczba zastosowanych w/w. środków zapobiegawczych przez prokuraturę.	Prokuratura Rejonowa	2024
	4.Liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie że stosują <i>przemoc domową</i> .	KPP	2024
	5. Liczba złożonych przez prokuraturę wniosków do sądu o zastosowanie ww. środków zapobiegawczych.	Prokuratura Rejonowa	2024
	6.liczba podjętych przez sąd decyzji o uwzględnieniu wniosków prokuratora.	Sąd Rejonowy	2024
	7.Liczba wniosków, w tym z art. 335 § 1 kpk, do sądu w przedmiocie zastosowania w/w środków karnych lub probacyjnych.	KPP Prokuratura Rejonowa	2024

	powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, prokuratury w zakresie przeciwdziałania <i>przemocy domowej</i> i uwzględnieniu w nich zasad stosowania ww. środków zapobiegawczych.	8.Liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie przez sąd w/w środków probacyjnych na etapie postępowania wykonawczego.	Sąd Rejonowy I ZKSS	2024
		9.Liczba orzeczeń sądowych uwzględniających ww. wnioski w postępowaniu wykonawczym.	Sąd Rejonowy	2024
2.	Monitorowanie orzecznictwa sądów powszechnych, w szczególności: - w zakresie prawa karnego, w odniesieniu do: kar, środków karnych, probacyjnych i innych oddziaływań, wobec osób stosujących <i>przemoc domową</i> - w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego w przedmiocie władzy rodzicielskiej, - w zakresie prawa cywilnego w przedmiocie zobowiązania osoby stosującej <i>przemoc domową</i> do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.	1. Liczba osób oskarżonych o przestępstwo z użyciem <i>przemocy domowej</i> : skazanych, uniewinnionych, wobec których warunkowo umorzono postępowanie karne oraz wobec których umorzono postępowanie karne.	Sąd Rejonowy	2024
		2. Liczba osób stosujących <i>przemoc domową</i> , wobec których orzeczono kary grzywny ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności.	Sąd Rejonowy	2024
		3.Liczba orzeczeń środków karnych i probacyjnych, w szczególności obowiązku zawartego w art. 72 § 1 pkt 6b ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.	Sąd Rejonowy	2024
		4.Liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie <i>przemocy domowej</i> .	Sąd Rejonowy	2024
		5.Liczba wniosków do sądu w przedmiocie zobowiązania do	Sąd Rejonowy	2024

		opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.		
		6.Liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.	Sąd Rejonowy	2024
		7.Liczba eksmisji z uwagi na stosowanie <i>przemocy domowej</i> .	Sąd Rejonowy	2024
3.	Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie <i>przemocy domowej</i> w tym wymiana informacji pomiędzy nimi.	1. Liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia (art. 12D ustawy) .	Sąd Rejonowy I ZKSS	2024
		2. Liczba wniosków o nałożenie obowiązków uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych na podstawie art. 72 par. 1 pkt.6b ustawy z dnia 6.06.1997- kk.	Sąd Rejonowy II Wydział Karny Sąd Rejonowy I i II ZKSS	2024
		3.Liczba wniosków prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie	Prokuratura Rejonowa	2024

		porządek prawny w postaci stosowania <i>przemocy domowej</i> .		
		4.Liczba przekazanych ww. organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu <i>przemocy domowej</i> przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.	MOPS	2024
Kierunek działań: Realizowanie programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących <i>przemoc domową</i> zmierzających do zmiany wzorców zachowań				
Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
1.	1.Monitorowanie udziału osób stosujących <i>przemoc domową</i> w oddziaływaniach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących <i>przemoc domową</i> .	1.Liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących <i>przemoc domową</i>	NGO	2024
		2.Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących <i>przemoc domową</i>	NGO	2024
		3.Liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne.	NGO	2024
	2.Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących <i>przemoc domową</i>	1.Liczba osób stosujących <i>przemoc domową</i> , które po ukończeniu programu psychologiczno - terapeutycznego dla osób stosujących <i>przemoc domową</i> powróciły do zachowań polegających na stosowaniu	NGO	2024
				2024

przemocy domowej.

Obszar IV: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania *przemocy domowej*

Cel: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania *przemocy domowej* w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

Kierunek działań: Podnoszenie jakości kształcenia i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania *przemocy domowej* oraz osób realizujących te zadania.

Lp.	Działania	Wskaźniki	Realizator	Okres wdrażania
1.	1.Organizacja i uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach.	1. Liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji.	ZI	2024
			MOPS	
Oświata				
Sąd Rejonowy: I , II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej				
Prokuratura Rejonowa				
KPP				
SOWiIK				
PIIdiM				
Gmina Stalowa Wola/ MKRPA				
Ochrona zdrowia				
NGO				
2.Liczba osób uczestniczących w w/w formach zajęć.			ZI	2024
			MOPS	
			Oświata	
			Sąd Rejonowy: I , II Zespół Kuratorskiej	

			Służby Sądowej Prokuratura Rejonowa KPP SOWiK PIdDiM Gmina Stalowa Wola / MKRPA Ochrona zdrowia NGO	
.	1. Wdrożenie systemu wsparcia osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi <i>przemocy domowej</i> i z osobami stosującymi przemoc, w formie m. in. supervizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	1. Liczba spotkań w formie poradnictwa i wsparcia psychologicznego.	MOPS Oświata Sąd Rejonowy: I i II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Prokuratura Rejonowa KPP SOWiK PIdDiM Gmina Stalowa Wola/ MKRPA Ochrona zdrowia NGO	2024
		1. Liczba osób które skorzystały z różnych form poradnictwa i wsparcia psychologicznego.	MOPS Oświata Sąd Rejonowy: I i II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Prokuratura Rejonowa KPP SOWiK	2024

		PIdDiM Gmina Stalowa Wola/ MKRPA Ochrona zdrowia NGO	
	2. Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych.	MOPS Oświata Sąd Rejonowy: I i II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Prokuratura Rejonowa KPP SOWiK PIdDiM Gmina Stalowa Wola / MKRPA Ochrona zdrowia NGO	2024
	3. Liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych.	MOPS Oświata Sąd Rejonowy: I i II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Prokuratura Rejonowa KPP SOWiK PIdDiM Gmina Stalowa Wola / MKRPA Ochrona zdrowia NGO	2024

X. Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na gromadzeniu i opracowaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań programowych.

Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z instytucji/podmiotów zaangażowanych i odpowiedzialnych za wdrażanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na podstawie RAPORTU Z REALIZACJI PROGRAMU DLA INSTYTUCJI I PODMIOTÓW ZAANGAŻOWANYCH W REALIZACJĘ PROGRAMU, które będą przekazywane do MOPS do dnia 31 stycznia każdego roku.

Zagadnienia poddane monitoringowi: Monitoring kierunków działań oraz weryfikacja rezultatów monitoringu:

- 1) które zadania zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem i założeniami programu w poszczególnych obszarach;
- 2) które zadania nie zostały zrealizowane;
- 3) opóźnienia w realizacji zadania;
- 4) czy istnieją nowe zadania do zrealizowania w ramach umieszczenia w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 - 2024 ;
- 5) czy są ewentualne zmiany zadań przewidzianych do realizacji w późniejszym okresie.

Wnioski z monitoringu i rekomendacji w **formie sprawozdania** będą stanowić jeden z elementów aktualizacji Programu w sytuacji pojawienia się istotnych zmian w obszarze społecznym. Sprawozdanie z realizacji Programu będzie sporządzane do dnia 31 marca każdego roku i przedkładane Radzie Miejskiej Stalowej Woli.

Ewaluacja

Ewaluacja Programu służyć będzie ocenie skuteczności podejmowanych działań oraz osiągniętych rezultatów. Ewaluacja oparta będzie o następujące kryteria:

Trafność	Czy założenia Programu realizowane jest zgodnie z potrzebami, które mają być zaspokojone, czy problemami, jakie mają zostać rozwiązane.
Skuteczność	Porównanie faktycznych, rezultatów oraz oddziaływanie z wcześniejszymi przewidywaniami.
Efektywność	Zweryfikowanie, czy powyższe osiągnięcia są adekwatne do poniesionych nakładów.
Użyteczność	Sprawdzenie, czy wyniki Programu okazały się rzeczywiście korzystne dla jego odbiorców.
Trwałość	Dostarczenie informacji na temat szans trwania efektów przedsięwzięcia w perspektywie średnio - i długookresowej.

Wynikiem przeprowadzonej ewaluacji będzie sporządzenie raportu ewaluacyjnego na koniec realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2024.

XI. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany z następujących źródeł:

- ze środków budżetu Gminy Stalowa Wola,
- dotacji oraz ze środków pozabudżetowych, pozyskanych z innych źródeł,
- wkłady własne instytucji i organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

XII. Wnioski

Aktualizacja Programu jest dokumentem opracowanym przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Stalowej Woli oraz pracowników Zespołu ds. realizacji Projektów i Programów Społecznych w MOPS w Stalowej Woli. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ukierunkowanych na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie *przemocy domowej* oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące założenia:

1. **Systemowość** – dąży do rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, opartego o współpracę ludzi i instytucji podejmujących działania w oparciu o dogłębną diagnozę problemu przemocy domowej, zasobów instytucjonalnych oraz możliwości i ograniczeń podejmowania działań pomocowych. Ramy systemu przeciwdziałania przemocy domowej określa Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu przemocy domowej i jej nowelizacja z 2023 r., której zapisy znajdują uszczegółowienie w regionalnych i lokalnych programach przeciwdziałania przemocy domowej, uwzględniających lokalne uwarunkowania.
2. **Interdyscyplinarność i komplementarność** – wszelkie działania podejmowane na rzecz osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnorodnych instytucji i organizacji przeciwdziałających przemocy domową, zgodnie z przekonaniem, że różnorodność doświadczeń pozwala wypracować skuteczniejsze rozwiązania w obszarze przeciwdziałania *przemocy domowej*.
3. **Efektywność** – zakłada realizację działań, zmierzających do osiągnięcia założonych celów. W oparciu o dogłębną diagnozę prowadzoną w obszarze przemocy domowej oraz jego lokalnych uwarunkowań. W drodze rozwijania i udoskonalenia współpracy pomiędzy instytucjami i specjalistami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej, co skutkuje wypracowaniem bardziej efektywnych rozwiązań.

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach programu, doprowadzą do ograniczenia skali tego zjawiska w Gminie Stalowa Wola, poprzez:

1. Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

- 1) podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy;
- 2) uwrażliwienie społeczności i zwiększenie wiedzy na temat *przemocy domowej*;

- 3) podniesienie świadomości rodziców na temat prawidłowych metod wychowawczych;
- 4) rozpowszechnianie wiedzy wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych na temat *przemocy domowej*;
- 5) nabycie umiejętności porozumiewania się bez przemocy.

2. Zwiększenie dostępu i usprawnienie systemu pomocy osobom dotkniętym *przemocą domową*:

- 1) wzrost świadomości osób uwikłanych w przemoc;
- 2) nabycie wiedzy o możliwościach i formach pomocy oraz instytucjach zajmujących się profesjonalnie pomocą osobom uwikłanym w przemoc;
- 3) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy.

3. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc:

- 1) większy udział osób stosujących przemoc w programach korekcyjno- edukacyjnych;
- 2) zmiana postaw osób stosujących przemoc;
- 3) spadek liczby przypadków przemocy domowej.

4. Wzrost umiejętności i kompetencji kadr pomocy społecznej i innych współpracujących przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania *przemocy domowej*:

- 1) wzrost dostępu do różnych form wsparcia dla osób zajmujących się problematyką przemocy domowej celem przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu poprzez szkolenia i superwizje;
- 2) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Aktualizacja Programu: Zespół Interdyscyplinarny w Stalowej Woli, Zespół ds. realizacji projektów i programów społecznych